

לכבוד

פרופ' אסא כשר

שלום רב,

הנדון: כתב מינוי לגיבוש הצעת לאמות מידה וכללי אתיקה בנושא פעילות פוליטית ואקדמית

לאחרונה מגיעות אליי בתפקידי כיו"ר המל"ג, וכן ישירות למלי"ג ולות"ת, תלוות רבות בדבר תופעות מתמשכות של חפיפה בין פעילות אקדמית לפעילות פוליטית באוניברסיטאות ובמכללות.

חופש הפעילות הפוליטית, כחלק מחופש הביטוי, הוא זכות יסוד של על אורה בישראל, ובכלל זה זכותו של כל מרצה וסטודנט.

בנוסף, כולנו שותפים לחובה לשמור על החופש האקדמי של כל מוסד אקדמי וכל מרצה. החופש האקדמי הינו ערך יסוד במחקר ובהוראה במוסדות להשכלה גבוהה, המבטיח את המצוינות, משרת את המחקר וההוראה וחיוני להיזתה של ישראל תברה חופשית.

עם זאת, כפי שבא לידי ביטוי גם בהחלטות עבר של המלי"ג, יש למנוע מצב בו סטודנטים או מרצים יסבלו מדחייה, השתקה, הדרה או אפליה בשל זהותם או בשל השקפותיהם האישיות, ובכלל זה עמדותיהם הפוליטיות. החופש האקדמי מחייב כל מוסד להשכלה גבוהה לחתור ולחשוף בפני הסטודנטים מבט מקיף ככל האפשר של נרונים, תיאוריות, השקפות וטיעונים רלוונטיים בתחומי הידע או המקצוע שהם רוכשים במהלך לימודיהם. כולנו גם מחוייבים לשמור על זכות הסטודנט ללמוד במוסד להשכלה גבוהה, מבלי שיחוייב להאזין להטפה פוליטית שאין לה דבר עם לימוד התחום המסוים או המקצוע שהוא מעוניין בו. באותו אופן, חובתנו לשמור גם על זכות הסטודנט להרחיב את השכלתו, מבלי להיות נתון לחץ פוליטי של המרצים.

בהתאם לגילוי דעת שפרסמה המלי"ג כבר ב-2010, השמירה על האמור היא באחריות המוסדות להשכלה גבוהה, כל אחד בפני עצמו. אחריות זו נובעת מהמחויבות לחופש אקדמי והיא חיונית לשמירה על אמון הציבור במערכת ההשכלה הגבוהה ובכל אחד ממוסדותיה.

במקרים בהם מוגשות תלונות בנושאים אלה, על המוסד לפעול לבדיקתן ולטיפול בהן, לפי הנדרש, בדרכים מתאימות. בתוקף תפקידה של המועצה להשכלה גבוהה, עליה לוודא שהמוסדות אכן נושאים כראוי באחריות המוטלת עליהם.

המלי"ג החליטה בנוסף, לקיים דיאלוג עם המוסדות להשכלה גבוהה בכל הנוגע לימוש האמור בגילוי הדעת ולסייע להם בכך. יחד עם זאת, נמצא כי בפועל החלטה זו בלתי ניתנת להפעלה כמעט, שכן היא מעדרת אמות מידה וחסרת פירוט באשר למרכיבים השונים והסוגיות המורכבות העולות ביישומה.

על רקע זה, אני ממנה אותך לגבש ולנסח המלצות למלי"ג בדבר עקרונות להתנהלות אתית ראויה של המוסדות להשכלה גבוהה בתחומי הממשקים בין פעילותם האקדמית ופעילות פוליטית, שיהוו מעין "קוד אתי" להתנהלות הראויה במקרים אלו.

בכדי לגבש המלצותיך, יהיה עליך לפגוש את ראשי המוסדות להשכלה גבוהה. תוכל לפגוש מרצים אחרים, ובעלי תפקידים (דיקני פקולטות למשפטים לדוגמא), ככל שתמצא לנכון. אבקשך אף לפגוש את ראשי הגופים של הסטודנטים, וככל שתמצא לנכון אף סטודנטים בהוזה או בעבר הקרוב. תוכל לפנות אל הציבור להגיש לך הצעות בנושא שעל הפרק.

בעבודתך תקבל את הסיוע הנדרש מאנפי המלי"ג וות"ת, בתחום האינפורמציה הדרושה על פעילויות במוסדות להשכלה גבוהה, בתחום המצב המשפטי לגבי סוגיות רלוונטיות ובתחום החוראות הפנימיות של האוניברסיטאות והמכללות בנושא הנדון. אנו נעמיד לרשותך עזרה ארגונית במסגרת מינהל מלי"ג/ות"ת.

הריני מצרף את החלטות המלי"ג הדלוונטיות.

אתה מתבקש להגיש את המלצותיך בתוך ארבעה חודשים.

אני מאחל לך הצלחה בעבודה חשובה זו.

בברכה,

נפתלי בנט

שר החינוך ויו"ר המלי"ג

העתקים: פרופ' יפח זילברשץ, יו"ר ות"ת

ד"ר רבקה ודמני שאומר, סניור מלי"ג